

Entreprenadförsäkring

WINE12-1

Gäller från och med den 1 januari 2022

Innehåll

1	Vem försäkringen gäller för.....	7
1.1	Tillkommande verksamhet.....	7
1.2	Hjälpmedel.....	7
1.3	Befintlig egendom.....	7
2	När försäkringen gäller.....	8
2.1	Arbeten som utförs på entreprenad.....	8
	Flytande försäkring.....	8
	Garantitid.....	8
	Efter garantitid.....	8
2.2	Arbeten i egen regi.....	9
3	Var försäkringen gäller.....	9
4	Vad försäkringen gäller för.....	9
4.1	Försäkringens omfattning.....	9
	Befintlig egendom.....	9
	Skada på arbeten efter garantitiden.....	10
	Lokaliserings- frilägnings- och återställandekostnader.....	10
5	Vad försäkringen inte gäller för - Undantag.....	10
5.1	Försäkringen omfattar inte.....	10
	Undantag avseende arbeten.....	10
	Skada på arbeten efter garantitiden.....	11
	Undantag avseende hjälpmedel.....	11
	Undantag avseende befintlig egendom.....	11
	Undantag avseende lokaliserings- frilägnings- och återställandekostnader.....	12
	Allmänna undantag.....	12
6	Försäkringsbelopp.....	13
6.1	Begränsade försäkringsbelopp.....	13
	Befintlig egendom.....	13
	Lokaliserings- frilägnings- och återställandekostnader.....	13
	Merkostnader vid forceringsåtgärder.....	13
	Arbetstagares egendom.....	13
	Pengar och värdehandlingar.....	14
	Lagrad information.....	14
	Inredning i bil.....	14

Skada under ansvarstiden efter försäkrad garantitids utgång.....	14
Låsändringar.....	14
Under transport till och från arbetsområde	14
7 Försäkringsform.....	14
7.1 Helvärde	14
7.2 Första risk.....	15
8 Försäkringsvärde.....	15
8.1 Årsförsäkring.....	15
8.2 Projektförsäkring.....	15
8.3 Hjälpmedel.....	15
8.4 Lagrad information	15
8.5 Pengar och värdehandlingar.....	15
8.6 Investerings- och indexändring av försäkringsbelopp	16
Lagrad information.....	16
9 Självrisk	16
9.1 Grundsälvrisk	16
9.2 Förhöjd grundsjälvrisk.....	16
9.3 Beställarens självrisk	16
10 Säkerhetsföreskrifter	17
10.1 Dokumentation.....	17
10.2 Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna.....	17
10.3 Heta arbeten	17
10.4 Säkerhetsregler för heta arbeten	17
Tillståndsansvarig.....	17
Säkerhetsföreskrifter vid takläggning.....	19
Nr 12 - Torkning av underlag och applicering av tätskikt.....	19
Nr 13 - Smältning av asfalt	19
Säkerhetsföreskrifter för linolja och andra vätskor med risk för	19
självtändning.....	19
10.5 Inbrott och stöld	20
På arbetsområde	20
I försäkringstagarens, dennes arbetstagares eller ombuds bostad	20
På stadigvarande försäkringsställe eller på annan plats under temporär uppställning eller förvaring.....	20
Inhägnat område	20
10.6 Skyddsklasser.....	21
10.7 Hantering av nyckel och kodmedia	25

Nyckel och kodmedia till försäkringslokal	25
Nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme.....	25
Märkning av nyckel och kodmedia.....	26
Ändring av lås och pinkod.....	26
10.8 Transport	26
Stöld och skadegörelse av egendom som transporteras i fordon.....	26
Övriga aktsamhetskrav	26
10.9 VVS-installationer och våtutrymmen	26
10.10 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts	27
10.10.1 Programvara och datainformation.....	27
10.10.2 Heta arbeten.....	27
10.10.3 Stöld och inbrott.....	27
10.10.4 Hantering av nyckel, kod och pinkod	27
10.10.5 VVS-installationer och våtutrymmen.....	27
10.10.6 Övriga säkerhetsföreskrifter	27
10.10.7 Programvara och datainformation.....	28
11 Åtgärder vid skada.....	28
11.1 Räddningsplikt	28
11.2 Påföljd när räddningsplikt inte fullgörs	28
12 Ersättningsanspråk.....	29
13 Besiktning av skada.....	29
14 Skadevärderings- och skadeersättningsregler	30
14.1 Skadevärderingsregler.....	30
Arbeten återställs.....	30
Arbeten återställs inte	30
Hjälpmedel.....	30
Beräkning av marknadsvärdet.....	31
Hjälpmedel som är datorer	31
Vissa andra föremål	31
Maskinerier som inte återställs	32
Arbetstagares egendom.....	32
Kunders egendom.....	32
Lagrad information	32
Värdehandlingar.....	32
15 Skadersättningsregler	32
15.1 Röjningskostnad	32
15.2 Räddningskostnad	32

15.3	Merkostnader för forceringsåtgärder	33
15.4	Kostnader som inte ersätts	33
	Kostnader för att framställa krav.....	33
	Övriga kostnader.....	33
15.5	Underförsäkring	33
	Helvärdesförsäkring	33
	Förstariskförsäkring.....	34
	Garanti mot underförsäkring.....	34
	Röjnings- och räddningskostnad vid underförsäkring	34
15.6	Skadeersättningsregler i övrigt	34
15.7	Tidpunkt för betalning av ersättning	35
15.8	Ränta	35
16	Vem försäkringen gäller för	36
17	När försäkringen gäller	36
18	Var försäkringen gäller	36
19	Vad försäkringen gäller för	36
19.1	Försäkringens omfattning	36
	Sak- och personskada	36
	Ren förmögenhetsskada	37
	Omhändertagen egendom	37
	Nyckelförlust	38
	Kontrollansvar enligt Plan- och Bygglagen	38
20	Vad försäkringen inte gäller för – Undantag	38
20.1	Försäkringen omfattar inte	38
	Byggherreansvar och annan försäkring.....	38
	Arbetssskador.....	38
	Räddningskostnad	38
	Radon	38
	Uppsåt, grov vårdslöshet och risktagande.....	39
	Böter, viten, straffskadestånd.....	39
	Särskilt åtagande	39
	Försening.....	39
	Rådgivande verksamhet.....	39
	Dammgenombrott	39
	Putsad, oventilerad träregelväggkonstruktion	39
21	Försäkringsbelopp	40
21.1	Person- och sakskada	40
21.2	Begränsade försäkringsbelopp	40

Miljöskada	40
Ren förmögenhetsskada	40
Omhändertagen egendom och nyckelförlust	40
Skada vid transport eller lyft	40
Kontrollansvar enligt Plan- och Bygglagen (PBL)	41
22 Säkerhetsföreskrifter	41
22.1 Besiktning och dokumentation	41
22.2 Hantering av nycklar	42
22.3 VVS-installationer och arbeten i våtutrymmen	42
22.4 Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna	42
22.5 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts	42
Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift vid VVS-installationer och arbete i våtutrymmen	43
23 Definitioner	43
Arbeten	43
Fel	44
Garantitid	44
Väsentligt fel	46

Detta särskilda villkor är ett tillägsvillkor till Kombinerad Företagsförsäkring, villkor WIN01 och ger en utökad omfattning för skador och skadeståndskrav som uppkommer i sådan entreprenadverksamhet som anges som försäkrad verksamhet i försäkringsbrevet.

Entreprenadförsäkring – Egendom

1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för den försäkrade för den verksamhet som finns angiven i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller även, med ett begränsat försäkringsbelopp, för den försäkrades arbetstagares egendom.

1.1 Tillkommande verksamhet

Försäkringen gäller även för följande:

- för försäkringstagarens beställare, om denne är byggherre eller vid montageverksamhet är slutlig beställare
- för försäkringstagarens underentreprenör i den omfattning försäkringstagaren enligt skriftligt avtal åtagit sig att försäkra underentreprenaden. Oavsett om underentreprenör är medförsäkrad eller ej, är underentreprenaden alltid försäkrad som en del av arbeten.

1.2 Hjälpmedel

- för försäkringstagarens beställare, om denne är byggherre eller vid montageverksamhet slutlig beställare
- för annan ägare om försäkringstagaren enligt entreprenadavtalet är ersättningsskyldig för eller i skriftligt avtal åtagit sig att försäkra dessa.

1.3 Befintlig egendom

Om försäkringstagaren enligt entreprenadavtal åtagit sig att försäkra befintlig egendom gäller försäkringen för:

- försäkringstagarens beställare, om denne är byggherre eller vid montageverksamhet slutlig beställare
- privatperson eller näringsidkare i egenskap av hyresgäst eller bostadsrättshavare.

2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under försäkringstiden under förutsättning att försäkringen har varit i kraft.

2.1 Arbeten som utförs på entreprenad

Flytande försäkring

För skada som upptäcks under entreprenadtiden så gäller försäkringen:

- vid arbeten som utförs enligt AB, ABT eller ABS till dess de helt eller delvis avlämnats
- vid andra arbeten till dess de avlämnats/övertagits eller tagits i bruk för avsett ändamål.

Försäkringen gäller under sammanlagt högst fyra veckor (672 timmar) vid provbelastning, provkörning, provdrift, prestandaprov, kommersiell drift eller liknande om inte annat avtalats.

Garantitid

För arbeten och befintlig egendom gäller försäkringen för skada som upptäcks:

- inom fem år från garantitidens början eller, om garanti inte lämnats, från entreprenadens avlämnande, för skada som beror på fel i arbeten och som – vid montageverksamhet – förorsakats under entreprenadtiden och
- inom sex år från garantitidens början eller, om garanti inte lämnats, från entreprenadens avlämnande, för skada som uppkommer vid avhjälpande av fel i arbeten

dock endast under förutsättning att försäkrad entreprenör enligt entreprenadavtalet eller allmänna skadeståndsrättsliga regler är skyldig att ersätta skadan.

Efter garantitid

För skada som upptäcks under försäkrad entreprenörs ansvarstid efter garantitidens utgång gäller försäkringen för arbeten vid skada som:

- beror på väsentligt fel i arbeten eller
- uppkommer vid avhjälpande av sådant fel.

Detta gäller dock under förutsättning att den försäkrade entreprenören enligt AB eller ABT är skyldig att betala skadan eller, om ABS avtalats, om betalnings-skyldighet förelegat enligt AB eller ABT.

2.2 Arbeten i egen regi

Försäkringen gäller till dess att arbeten färdigställts eller dessförinnan tagits i bruk. Fördröjs färdigställandet eller ibruktagandet på grund av marknadsmässiga skäl, gäller försäkringen under högst tre månader räknat från den tidpunkt då färdigställandet eller från den tidpunkt då de kunnat tagits i bruk.

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom Norden:

- på arbetsområde
- på stadigvarande försäkringsställe för hjälpmedel och arbeten
- på annan plats under temporär uppställning eller förvaring
- under transport och den lastning, omlastning och lossning samt uppehåll som sammanhänger med transporten.

4 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det lagliga intresse som består i att värdet av försäkrad egendom inte minskar eller går förlorat.

4.1 Försäkringens omfattning

Ersättning betalas för oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom.

Försäkrad egendom är arbeten och hjälpmedel som:

- försäkrad äger och som anges med ett försäkringsbelopp i försäkringsbrevet
- ägs av annan än försäkringstagaren, utom egendom som tillhör arbetstagare, och som försäkringstagaren enligt entreprenadavtalet är ersättningsskyldig för eller i skriftligt avtal åtagit sig att försäkra. Värdet av sådan egendom ska ingå i försäkringsbeloppet och anges i försäkringsbrevet.

Befintlig egendom

För befintlig egendom gäller försäkringen endast för sådan skada eller förlust som har direkt samband med åtgärd för utförande av avtalat åtagande.

Skada på arbeten efter garantitiden

Vid skada på arbeten som upptäcks under ansvarstiden men efter försäkrad garantitids utgång och som kan omfattas av försäkringen samt överstiger självriskens åtar sig försäkringsgivaren dessutom gentemot försäkringstagaren att:

- utreda om ansvarighet föreligger
- förhandla med motparten
- föra försäkringstagarens talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som inte kan erhållas av motpart eller annan.

Lokaliserings- friläggnings- och återställandekostnader

Vid ersättningsbar skada på arbeten på arbetsområde då skadan beror på fel i material eller felaktigt utförd arbetsprestation eller felaktiga beräkningar, ritningar, beskrivningar, råd eller anvisningar, lämnas även ersättning för kostnader ur försäkringen under förutsättning att:

- lokalisering och friläggning krävs för att avhjälpa det fel som har orsakat skadan och
- den ersättningsbara skadan på arbeten överstiger försäkringens självrisk

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäligen kostnader för att lokalisera och frilägga felet samt kostnader för återställande efter sådan lokalisering.

5 Vad försäkringen inte gäller för - Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret allmänna avtalsbestämmelser WI00.

5.1 Försäkringen omfattar inte

Om inte annat anges i försäkringsbrevet omfattar försäkringen inte följande typer av arbeten som avser:

- broar, viadukter, bergrum, tunnlar
- dammbyggnad, vattenkraftstation, hamnanläggning

Undantag avseende arbeten

Försäkringen gäller inte heller skada:

- på arbeten till följd av fel för sådana kostnader som skulle ha uppkommit om felet avhjälpes omedelbart före skadans uppkomst.

- på felaktig egendom, ingående i arbeten. Med fel/felaktig avses i denna bestämmelse att material, konstruktion, beräkning, ritning, beskrivning, råd, anvisning, eller arbetsprestation som har använts för arbeten inte, oavsett avtalade krav, uppnår erforderlig standard med hänsyn till de faktiska förutsättningarna och den avsedda funktionen.

Skada på arbeten efter garantitiden

Försäkringen omfattar inte:

- kostnader för att åtgärda själva felet
- annan kostnad än den som är nödvändig för att åtgärda en ersättningsbar skada på arbeten eller
- att lokalisera och frilägga skada eller följdskada på putsad, oventilerad träregelväggkonstruktion eller kostnader för återställande efter sådan åtgärd.

Undantag avseende hjälpmedel

Om inte annat anges i försäkringsbrevet omfattar försäkringen inte följande typer av hjälpmedel.

Hjälpmedel som är:

- mobil- eller tornsvängkran, gräv-, schakt-, väg- eller pålningsmaskin samt övriga motordrivna fordon och släpfordon till dessa
- luftfartyg, luftkuddefarkost (svävare), hydrokopter
- maskindrivna fartyg, kassuner, pontonkranar, mudderverk och byggnadsverk under bogsering till sjöss.

Försäkringen gäller inte heller för skada:

- på hjälpmedel där skadan är av sådan art som inte är en följd av påvisbar yttre orsak.
- på hjälpmedel som består i sönderfrysning av förbränningsmotor med därtill hörande kylsystem.
- på hjälpmedel som består i att till bergbormaskin hörande utrustning såsom borrhäfte, borrhång, skarvhylsa och borrhåla (borrmejsel) fastnar eller går förlorad under marknivå.
- på förbrukningsmaterial ingående i hjälpmedel om skadan har samband med materialets användning och förbrukning. Med förbrukningsmaterial avses t.ex. drivmedel, smörjmedel, linor, packningar, remmar eller transportband.

Undantag avseende befintlig egendom

Om inget annat anges i försäkringsbrevet betalas inte ersättning för skada:

- genom sprängningsarbete
- genom pålning, spontning eller annat grundläggningsarbete.

Undantag avseende lokaliserings- friläggings- och återställandekostnader

Försäkringen gäller inte för:

- skada som framträtt senare än två år från garantitidens början
- kostnader att avhjälpa själva felet

Allmänna undantag

Förslitning, förbrukning, korrosion etc.

Försäkringen gäller inte för skada till den del som skadan består i förslitning, förbrukning, korrosion (t.ex. rost eller frätning), kavitation, beläggning eller annan avsättning såvida inte skadan uppkommer på grund av en extraordinär händelse. Med en extraordinär händelse avses en plötslig och oförutsedd händelse som ligger utom ramen för de risker som normalt är förbundna med användningen av den egendom som skadas.

Normal service

Försäkringen gäller inte för skada av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering.

Stöld och skadegörelse

Försäkringen gäller inte för skada genom stöld, bedrägeri, förskingring eller annat förmögenhetsbrott. Dock betalas skada genom stöld och skadegörelse om föreskrifterna enligt punkten Säkerhetsföreskrifter i detta försäkringsvillkor har följts. Stöld på stadigvarande försäkringsställe eller på annan plats än arbetsområde under temporär uppställning eller förvaring, ska ha föregåtts av inbrott.

Svinn

Försäkringen gäller inte för skada som består i svinn.

Dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med genombrott av dammbyggnad avsedd för magasinering av vatten för kraftverk som inte omfattas av arbeten. Detta gäller även om genombrottet orsakats av jordskalv.

Mögel eller röta

Försäkringen gäller inte för skada som består i mögel eller röta, såvida inte skadan är en direkt följd av en i övrigt ersättningsbar skada.

Transport

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som stadigvarande förvaras i fordon, t.ex. servicebil.

Leverantörsgaranti

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör av vara är skyldig att ersätta enligt åtagande i avtal. Undantaget tillämpas inte i den mån leverantör inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta.

Underlåtenhet

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats av handlande eller underlåtenhet, som - med hänsyn till omständigheterna - inneburit betydande risk för skadans uppkomst.

Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att varken han eller hans arbetsledning varit medveten om eller borde ha varit medveten om skaderisken.

Putsad, oventilerad träregelväggkonstruktion

Försäkringen gäller inte för skada på putsad, oventilerad träregelväggkonstruktion som uppkommer under ansvarstiden efter försäkrad garantitids utgång samt följdskada som uppstår på grund av sådan väggkonstruktion.

Begagnad egendom

Försäkringen gäller inte för skada på begagnad egendom ingående i sådana arbeten som utgör montageverksamhet. Undantaget tillämpas inte om den försäkrade kan visa att skadan inte till någon del orsakats av felaktighet i den begagnade egendomen.

6 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppen som anges i försäkringsbrevet är den högsta sammanlagda ersättning som betalas ur försäkringen.

6.1 Begränsade försäkringsbelopp

Befintlig egendom

Ersättning betalas upp till 5 000 000 SEK om inte annat anges i försäkringsbrevet. För befintlig egendom tillhörig privatperson eller näringsidkare i egenskap av hyresgäst eller bostadsrättshavare är högsta ersättning 100 000 SEK om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Lokaliserings- frilägnings- och återställandekostnader

Ersättning betalas upp till 200 000 SEK per skada och försäkringsår om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Merkostnader vid forceringsåtgärder

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga kostnader upp till 10% av skadebeloppet, dock maximalt 50 basbelopp per skada och år.

Arbetstagares egendom

För arbetstagares egendom betalas ersättning upp till 10 000 SEK för varje arbetstagare, eller det högre belopp som kan finnas angivet i respektive kollektivavtal, dock inte för pengar och värdehandlingar.

Pengar och värdehandlingar

För pengar och värdehandlingar som förvaras i låst värdeskåp, säkerhetsskåp eller kassaskåp enligt svensk standard eller värdeskåp enligt europeisk standard LPS 1183 samt vid rån och överfall betalas ersättning upp till 100 000 SEK.

Lagrad information

Ersättning betalas upp till 100 000 SEK.

Inredning i bil

Ersättning betalas upp till 100 000 SEK för egen bekostad och fast monterad inredning i arbetsfordon.

Skada under ansvarstiden efter försäkrad garantitids utgång

Vid skada på arbeten under ansvarstiden efter försäkrad garantitid betalas ersättning upp till gällande försäkringsbelopp för arbeten, dock högst 10 000 000 SEK vid varje skada och maximalt 20 000 000 SEK per försäkringsår om inget annat anges i försäkringsbrevet.

Låsändringar

Om nyckel som förvaras hos försäkringstagaren eller dennes arbetstagare stjäls i samband med ersättningsbar stöld- rån- eller överfallsskada, betalas nödvändiga och skäligen kostnader för låsändringar i försäkringstagarens dörr, port och fönster i förvaringslokal och container på arbetsområde som omfattas av försäkringstagarens arbeten. Ersättning för låsändringar är begränsad till:

1 000 000 SEK om nyckeln förvaras i låst värdeskåp, säkerhetsskåp eller kassaskåp enligt svensk standard eller värdeskåp enligt europeisk standard LPS 1183

- 100 000 SEK om nyckeln förvaras på annat sätt
- 1 000 000 SEK om nyckeln stjäls i samband med rån och överfall.

Under transport till och från arbetsområde

Vid skada under transport till och från arbetsområde är ersättningen begränsad till 4 000 000 SEK vid varje skada om inte annat anges i försäkringsbrevet.

7 Försäkringsform

7.1 Helvärde

Helvärdesförsäkring tillämpas för arbeten och hjälpmedel om inget annat anges i försäkringsbrevet. Med helvärde avses att försäkringsbeloppet under hela försäkringstiden ska motsvara försäkringsvärdet, vilket är värdet av försäkrad egendom. Försäkringstagaren ansvarar för val av försäkringsbelopp.

7.2 Första risk

Med första risk avses att försäkringsbeloppet fastställs oberoende av egendomens helvärde eller i procent av helvärdet.

Första riskförsäkring tillämpas för:

- befintlig egendom
- arbetstagares egendom
- pengar och värdehandlingar
- lagrad information
- röjningskostnad
- arbeten vid skada under ansvarstiden efter den försäkrade garantitidens utgång.

8 Försäkringsvärde

8.1 Årsförsäkring

Försäkringsvärdet är det beräknade, med hänsyn till vid beräkningstillfället kända omständigheter och förhållanden, högsta värdet för arbeten på ett och samma arbetsområde i färdigt skick, inklusive av beställaren tillhandahållen egendom och arbetsprestationer.

8.2 Projektförsäkring

Försäkringsvärdet är egendomens återanskaffningsvärde av arbeten i färdigt skick, inklusive av beställaren tillhandahållen egendom och arbetsprestationer.

8.3 Hjälpmedel

Det försäkrade värdet är återanskaffningsvärdet för samtliga hjälpmedel.

8.4 Lagrad information

Det försäkrade värdet är kostnaden för att återställa informationen.

8.5 Pengar och värdehandlingar

Det försäkrade värdet är värdet av pengar och kontantkort samt kostnaden för att återställa eller återanskaffa värdehandlingar.

8.6 Investerings- och indexändring av försäkringsbelopp

De vid försäkringsårets början i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppen för arbeten och hjälpmedel anses vid varje tidpunkt höjda med det belopp varmed den försäkrade egendomens värde ökat genom investering inklusive tilläggs- och ändringsarbeten. Den sammanlagda värdeökningen ingår upp till 30% av i försäkringsbrevet angivna försäkringsbelopp, dock högst 30 000 000 SEK.

Lagrad information

Värdeökning genom indexändring ingår upp till 10 % av senast uppgivet försäkringsbelopp.

9 Självrisk

9.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skada, utom skada enligt punkt 9.2 samt 9.3, avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 50 % av basbeloppet om inte annat anges i försäkringsbrevet.

9.2 Förhöjd grundsjälvrisk

Vid skada under ansvarstiden efter den försäkrade garantitidens utgång avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, utredning, förhandling, rättegång, skiljemannaförfarande, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 1 basbelopp om inte annat anges i försäkringsbrevet.

9.3 Beställarens självrisk

Vid skada som beställaren ansvarar för enligt bestämmelserna i AB eller ABT tillämpas den självrisk som avtalats mellan parterna. Självrisken baseras på det prisbasbelopp som gällde det försäkringsår då skadan inträffade. Vid beräkning av självrisk uttryckt i basbelopp avrundas självrisken nedåt till närmaste 100-tal kronor.

10 Säkerhetsföreskrifter

10.1 Dokumentation

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingsätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare som anges i detta försäkringsavtal, som meddelas av tillverkare, leverantör av tjänst eller vara, meddelas av besiktningsman eller föreskrivs i lag eller förordning om brandfarliga och explosiva varor samt elektrisk starkströmsanläggning.

10.2 Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna

Den försäkrade svarar gentemot försäkringsgivaren för att säkerhetsföreskrifterna följs av:

- den försäkrades företagsledning
- anställda hos den försäkrade
- entreprenörer, konsulter och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade
- annan som har att tillse att föreskriften följs.

10.3 Heta arbeten

Säkerhetsföreskrifterna för heta arbeten gäller för tillfällig arbetsplats där heta arbeten utförs och fara för brand kan föreligga. Med heta arbeten avses svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning.

10.4 Säkerhetsregler för heta arbeten

Tillståndsansvarig

Den som avser att bedriva eller låta bedriva heta arbeten på tillfällig arbetsplats (t.ex. ägare eller brukare av fastighet eller total-/generalentreprenör) ska skriftligen utse en tillståndsansvarig, som ska bedöma om arbetena medför fara för brand. Om fara för brand bedöms föreligga, får heta arbeten utföras endast under förutsättning att den tillståndsansvarige:

- utfärdar tillstånd för arbetena på Svenska Brandskyddsföreningens (SBF)
- blankett "Tillstånd/Kontrollista för heta arbeten" eller motsvarande, som ska vara
- fullständigt ifylld under arbetenas utförande förvissas sig om att nedanstående
- säkerhetsregler följs.

Den tillståndsansvarige får delegera sitt ansvar endast om den som utsett honom skriftligen medgett detta. Den tillståndsansvarige får inte utföra de heta arbetena.

Nr 1 - Behörighet

Den som ska utföra brandfarliga heta arbeten ska ha behörighet och erfarenhet av brandskydd. Detsamma gäller den som ska vara brandvakt.

Behörighetsutbildning ska vara genomförd enligt den plan som beslutats av försäkringsbolagens och SBF:s utbildningskommitté för heta arbeten. Den som är utsedd att regelbundet vara tillståndsansvarig ska ha motsvarande utbildning och erfarenhet.

Nr 2 - Brandvakt

Brandvakt ska utses och finnas på arbetsplatsen – även under arbetsrast – under den tid som de heta arbetena utförs och under den efterbevakningstid – minst en timme – eller annan tid som den tillståndsansvarige angett i blanketten "Tillstånd /Kontrollista för heta arbeten". Brandvakten får inte lämna arbetsplatsen förrän faran för brand upphört. Brandvakt krävs inte när den tillståndsansvarige bedömer att det är uppenbart att arbetet kan utföras med samma säkerhet utan brandvakt.

Nr 3 - Brandfarlig vara

För arbete i utrymme som innehåller eller har innehållit brandfarlig vara ska tillstånd inhämtas av Räddningstjänsten.

Nr 4 - Städning och vattning

Arbetsplatsen ska vara städad och vid behov vattnad.

Nr 5 - Brännbart material

Brännbart material på och i närheten av arbetsplatsen ska flyttas bort, skyddas genom övertäckning eller avskärmas.

Nr 6 - Dolda brännbara byggnadsdelar

Värmeledande konstruktioner och dolda brännbara byggnadsdelar ska undersökas med hänsyn till brandfaran, samt vid konstaterad brandfara, skyddas och göras åtkomliga för omedelbar släckinsats.

Nr 7 - Otätheter

Springor, hål, genomföringar och andra öppningar på och i närheten av arbetsplatsen ska vara tätade och även kontrollerade med hänsyn till brandfaran.

Nr 8 - Släckutrustning

Godkänd, fungerande och tillräcklig släckutrustning ska finnas tillgänglig för omedelbar släckinsats. Med detta avses slang med vatten eller två certifierade handbrandsläckare med minst effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg).

Säkerhetsföreskrifter vid takläggning

Vid takläggning krävs slang med vatten och två certifierade handbrandsläckare Med minsta effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg) samt brytverktyg, till exempel pikyxa, och handstrålkastare. När förutsättning för släckning med vatten saknas, till exempel vid risk för frysning eller vid lågt vattentryck, ska utrustningen kompletteras med ytterligare en certifierad handbrandsläckare med lägst effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg släckmedel).

Nr 9 - Svetsutrustning

Svetsutrustning ska vara felfri. Acetylenflaska ska vara försedd med bakslagsskydd. Svetsbrännare ska vara försedd med backventil för bränngas och syrgas. Skyddshandske och avstängningsnyckel ska finnas

Nr 10 - Larmning

Räddningstjänsten ska kunna larmas omedelbart. Fungerande mobiltelefon ska finnas tillgänglig om inte stationär telefon finns inom räckhåll. Den som uppdras att larma ska känna till arbetsplatsens adress.

Nr 11 - Torkning och uppvärmning

Vid torkning eller uppvärmning genom förbränning av gas, ska lågan vara innesluten så att den inte kan orsaka antändning.

Nr 12 - Torkning av underlag och applicering av tätskikt

Vid torkning av underlag och applicering av tätskikt får material uppvärmas till högst 300° C.

Nr 13 - Smältning av asfalt

Vid smältning av asfalt ska utrustningen uppställas, hanteras och tillses enligt SBF:s "Säkerhetsregler för smältning av asfalt vid arbeten på tak och balkonger".

Säkerhetsföreskrifter för linolja och andra vätskor med risk för självantändning

Den försäkrade ska vid handhavandet av linolja och andra vätskor där det finns risk för självantändning:

- aldrig lämna trasor, trassel, sågspån och liknande innehållande olja i brännbar miljö
- alltid efter avslutat arbete bränna trasorna, trasslet, sågspånet och liknande eller förvara dessa i ett kärl med vatten och lock eller brandsäkert kärl med lock
- alltid rengöra penslar och påstrykare och liknande med såpa.

10.5 Inbrott och stöld

På arbetsområde

Den försäkrade är skyldig att vidta säkerhetsåtgärder som är rimliga med hänsyn till egendomens värde, stöldbegärlighet och förhållandena i övrigt. Egendomen ska därför, om den inte hålls under uppsikt, förvaras i låst lokal eller container. Öppningsbart fönster i omslutningsyta ska vara stängt och invändigt reglat. Om egendomens vikt eller volym innebär att den inte kan förvaras i låst lokal eller container ska egendomen förvaras omgärdad av stängsel, t.ex. byggstaket med en höjd om minst 2 meter och låst grind, eller låsas fast t.ex. med godkänd kätting i klass 3 och godkänt hänglås i hänglåsklass 3.

I försäkringstagarens, dennes arbetstagares eller ombuds bostad

Vid förvaring i försäkringstagarens, dennes arbetstagares eller ombuds bostad som inte anges som försäkringsställe i försäkringsbrevet gäller krav på att ytterdörr är låst och öppningsbara fönster är stängda och inifrån reglade.

På stadigvarande försäkringsställe eller på annan plats under temporär uppställning eller förvaring

Vid förvaring på försäkringsställe gäller krav på lägst skyddsklass 1 om inte högre skyddsklass eller andra säkerhetsföreskrifter anges i försäkringsbrevet eller skriftligen meddelats försäkringstagaren. Om egendomens vikt eller volym innebär att den inte kan förvaras i låst lokal eller i container ska egendomen förvaras inom låst inhägnat område som uppfyller kraven för förvaring inom inhägnat område.

Inhägnat område

Krav på mekaniskt inbrottskydd för inhägnat område framgår av nedan:

Omslutningsyta

Området där den försäkrade egendomen förvaras skall vara omslutet av en inhägnad (stängsel, vägg, grind, port m m), som i sin helhet ger ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvårar bortförandet av stöldgods.

Inhägnad

Inhägnad skall bestå av stängsel eller vägg och vara totalt minst 2,20 m hög, varav de översta 0,20 m utgörs av minst två rader taggtråd. Inhägningen skall anslutas så nära till marken att inkrypning under inhägningen förhindras. Inhägningens fastsättningsanordningar, stolpar, stag mm skall vara förankrade i marken på ett godtagbart sätt.

Exempel på godtagbart utförande; flätverksstängsel av minst 3 mm tjock ståltråd med maskstorlek inte överstigande 50 x 50 mm, vägg av trä minst 25 mm tjock, vägg av stålplåt minst 1 mm tjock.

Grind, port och dörr

Grind, port och dörr skall fylla samma krav på skydd mot inbrott som stängsel och vägg enligt ovan. Grind, port och dörr skall vara låst med av försäkringsbolagen godkänd låsenhet (instickslås och slutbleck eller hänglås med beslag). Beslag till hänglås skall ha minst samma motståndskraft mot inbrottsangrepp som låset. Vid gångjärnen skall finnas spärranordning som förhindrar avlyftning av grind i stängt läge. Port och dörr skall vara försedd med likvärdigt skydd. Grind, port och dörr anses ej låst om nyckel kvarlämnats i låset.

10.6 Skyddsklasser

Säkerhetsföreskrifterna indelas i tre skyddsklasser, skyddsklass 1, 2, och 3. Av försäkringsbrevet framgår vilken skyddsklass som gäller för respektive försäkringsställe. Information om hur skyddet ska vara utfört återfinns i Svenska Stöldskyddsföreningens norm SSF200.

Skyddsklass 1

Försäkringslokalens omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr och fönster) ska såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Väggar, golv och tak

Isolerade ytterväggar av betong, tegel, lättbetong, plywood och stålplåt eller andra väggar med motsvarande styrka är godtagbara. Dimensioner och exempel på utförande framgår av SSF 200. För golv och tak godtas utförande som ger ett likvärdigt inbrottskydd som vägg enligt ovan.

Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka ska uppfylla kraven enligt svensk eller europeisk standard, alternativt annat utförande med likvärdigt skydd mot inbrott. Godtagbara standarder och klass /motståndsklass samt hur montering och förstärkning av annan dörr, port eller lucka ska ske framgår av SSF 200.

Utåtgående dörr, port och lucka ska skyddas mot uppbrytning i bakkanten med bakkantsbeslag.

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med en godkänd låsenhet vilken ska uppfylla kraven i SSF 3522 klass 3 med dörrförstärkningstillbehör enligt klass 3. Som godkänd låsning godtas även hänglås enligt SSFN 014 klass 3 för invändig låsning och klass 4 för utvändigt låsning med tillhörande hänglåsbeslag.

Hur godkänd låsenhet ska monteras och hur låsning av skjutdörr, pardörr, fönsterdörr, taksjutport, och vikport ska utföras framgår av SSF 200.

Godkänd låsenhet kan även utgöras av elektromekanisk låsenhet, motorlås eller elslutbleck, som uppfyller SSF 3522 klass 3. Ett elektromekaniskt lås ska vara installerat enligt SSF 210.

Dörr till container

Dörr till container ska vara låst med en godkänd låsbom i hänglåsklass 4.

Hantering av nyckel och kodmedia

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel eller kodmedia lämnats kvar i låset eller kodavläsaren.

Nödutgång

Nödutgång ska vara låst med en godkänd låsenhet inklusive elektrisk upplåsningsskontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion.

Fönster

Fönster eller övriga glasade partier belägna lägre än 4 meter ovan markplan eller på annat sätt lättåtkomliga ska vara i gott skick, utförda och monterade så att de inte utan svårighet kan demonteras utifrån. Öppningsbart fönster ska vara stängt och invändigt reglat. Krav på fönsterenhet och glas samt andra godtagbara alternativ framgår av SSF 200.

Brandventilator

Brandventilator belägen under 4 meter från markplan eller på annat sätt lättåtkomlig ska vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller försedd med inkrypningskydd. För utförande och montering av inkrypningskydd se SSF 200.

Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta större än 150 x 300 mm, belägen under 4 meter från markplan eller på annat sätt lättåtkomlig, ska vara försedd med inkrypningskydd. För utförande och montering av inkrypningskydd se SSF 200.

Skyddsklass 2

Försäkringslokalens omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr och fönster) ska såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och att försvåra bortförandet av stöldgods.

Väggar, golv och tak

Isolerade ytterväggar av betong, tegel, lättbetong, plywood och stålplåt eller andra väggar med motsvarande styrka är godtagbara. Dimensioner och exempel på utförande framgår av SSF 200. För golv och tak godtas utförande som ger ett likvärdigt inbrottskydd som vägg enligt ovan.

Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka ska uppfylla kraven enligt svensk eller europeisk standard, alternativt annat utförande med likvärdigt skydd mot inbrott. Godtagbara standarder och klass /motståndsklass samt hur montering och förstärkning av annan dörr, port eller lucka ska ske framgår av SSF 200.

Utåtgående dörr, port och lucka ska skyddas mot uppbrytning i bakkanten med bakkantsbeslag.

Dörr, port och lucka i Omslutningsyta ska vara låst med en godkänd låsenhet vilken ska uppfylla kraven i SSF 3522 klass 3 med dörrförstärkningsbehör enligt klass 4. Som godkänd låsning godtas även hänglås enligt SSFN 014 klass 3 för invändig låsning och klass 4 för utvändig låsning med tillhörande hänglåsbeslag.

Hur godkänd låsenhet ska monteras och hur låsning av skjutdörr, pardörr, fönsterdörr, taksjutport, och vikport ska utföras framgår av SSF 200.

Godkänd låsenhet kan även utgöras av elektromekanisk låsenhet, motorlås eller elslutbleck, som uppfyller SSF 3522 klass 3. Ett elektromekaniskt lås ska vara installerat enligt SSF 210.

Dörr till container

Dörr till container ska vara låst med en godkänd låsbom i hänglåsklass 4.

Hantering av nyckel och kodmedia

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel eller kodmedia lämnats kvar i låset eller kodavläsaren.

Nödutgång

Nödutgång ska vara låst med en godkänd låsenhet inklusive elektrisk upplåsningsskontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion.

Fönster

Fönster samt övriga glasade partier belägna lägre än 4 meter ovan markplan eller på annat sätt lättåtkomliga ska vara i gott skick, utförda och monterade så att de inte utan svårighet kan demonteras utifrån. Öppningsbart fönster ska vara stängt och invändigt reglat och låst. Krav på fönsterenhet, glas och hur låsning ska ske samt andra godtagbara alternativ framgår av SSF 200.

Brandventilator

Brandventilator belägen under 4 meter från markplan eller på annat sätt lättåtkomlig ska vara försedd med inkrypningskydd. För utförande och montering av inkrypningskydd se SSF 200.

Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta större än 150 x 300 mm, belägen under 4 meter från markplan eller på annat sätt lättåtkomlig, ska vara försedd med inkrypningskydd. För utförande och montering av inkrypningskydd se SSF 200.

Skyddsklass 3

Försäkringslokalens omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr och fönster) ska såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och att försvåra bortförandet av stöldgods.

Väggar, golv och tak

Isolerade ytterväggar av betong, tegel och stålplåt eller andra väggar med motsvarande styrka är godtagbara. Dimensioner och exempel på utförande framgår av SSF 200. För golv och tak godtas utförande som ger ett likvärdigt inbrottskydd som vägg enligt ovan.

Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka ska uppfylla kraven enligt svensk eller europeisk standard, alternativt annat utförande med likvärdigt skydd mot inbrott. Godtagbara standarder och klass /motståndsklass samt hur montering och förstärkning av annan dörr, port eller lucka ska ske framgår av SSF 200.

Utåtgående dörr, port och lucka ska skyddas mot uppbrytning i bakkanten med två bakkantsbeslag.

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med två godkända låsenheter vilka ska uppfylla kraven i SSF 3522 klass 3 med dörrförstärkningstillbehör enligt klass 4.

Som godkänd låsning godtas även två hänglås enligt SSFN 014 klass 3 för invändig låsning och klass 4 för utvändigt låsning med tillhörande hänglåsbeslag.

Hur godkänd låsenhet ska monteras och hur låsning av skjutdörr, pardörr, fönsterdörr, taksjutport, och vikport ska utföras framgår av SSF 200.

Godkänd låsenhet kan även utgöras av två elektromekaniska låsenheter, motorlås eller elslutbleck, som uppfyller SSF 3522 klass 3.

Ett elektromekaniskt lås ska vara installerat enligt SSF 210.

Dörr till container

Dörr till container ska vara låst med två godkända låsbommar i hänglåsklass 4.

Hantering av nyckel och kodmedia

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel eller kodmedia lämnats kvar i låset eller kodavläsaren.

Nödutgång

Nödutgång ska vara låst med två godkänd låsenhet inklusive elektrisk upplåsningsskontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion.

Fönster

Fönster samt övriga glasade partier belägna lägre än 4 meter ovan markplan eller på annat sätt lättåtkomliga ska vara i gott skick, utförda och monterade så att de inte utan svårighet kan demonteras utifrån, och skyddas av invändigt monterat inkrypningskydd.

Öppningsbart fönster ska vara stängt och invändigt reglat och låst.

Krav på fönsterenhet, inkrypningskydd, glas och hur låsning ska ske samt andra godtagbara alternativ framgår av SSF 200.

Brandventilator

Brandventilator belägen under 4 meter från markplan eller på annat sätt lättåtkomlig ska vara försedd med inkrypningskydd. För utförande och montering av inkrypningskydd se SSF 200.

Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta större än 150 x 300 mm, belägen under 4 meter från markplan eller på annat sätt lättåtkomlig, ska vara försedd med inkrypningskydd. För utförande och montering av inkrypningskydd se SSF 200.

10.7 Hantering av nyckel och kodmedia

Nyckel till dörr, låsbom, hänglås, värdeskåp, säkerhetsskåp och kassaskåp får inte förvaras på arbetsområde.

Nyckel och kodmedia till försäkringslokal

Nyckel och kodmedia till försäkringslokal ska vid förvaring på försäkringsställe förvaras i låst skåp eller låda. Skåp eller låda anses inte låst om nyckel kvarlämnats i eller i anslutning till låset.

Nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme

Nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme får inte förvaras på samma försäkringsställe som förvaringsutrymmet utan ska i stället förvaras i

- låst lokal på annan plats som uppfyller samma krav på inbrottsskydd som gäller för det försäkringsställe där stölden eller skadegörelsen sker, eller
- låst bostad på försäkringsställe då den som haft hand om nyckeln vistas där, eller
- låst bostad på annan plats än försäkringsställe.

Märkning av nyckel och kodmedia

Nyckel och kodmedia till försäkringslokal samt nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme får inte vara märkt med namn, adress eller pinkod.

Ändring av lås och pinkod

Lås och pinkod till försäkringslokal samt lås till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme ska omedelbart ändras eller bytas om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel, kodmedia eller pinkod.

10.8 Transport

Stöld och skadegörelse av egendom som transporteras i fordon

Egendom ska vid kortare uppehåll, till exempel i samband med måltid, i och urlastning eller liknande, förvaras i låst fordon. Den försäkrade ska vara uppmärksam på stöldrisken och ha den tillsyn över egendomen som förhållandena kräver för att stöld ska förhindras. Då fordonet lämnas ska nyckel tas bort ur fordonet samt fordonets larm ska vara aktiverat. Öppningsbara fönster ska vara stängda. Släpfordon, både när det är kopplat till dragfordon och parkerats fristående, ska vara låst med kulhandskelås. För maskinerier som är datorer, kameror, kameratillbehör och mobiltelefoner gäller dessutom att egendomen ska förvaras i insynsskyddat utrymme. Befintligt inbrottslarm och andra säkerhetsanordningar ska inkopplas.

Övriga aktsamhetskrav

Före transportens början ska egendomen emballeras, packas, stuvas eller i övrigt iordningställas på ett för transporten lämpligt sätt.

Egendom som kan skadas av nederbörd ska vara täckt på ett tillfredsställande sätt.

Fordon som används för transport ska vara lämpligt med tanke på godsets art. Fordonet får inte vara bristfälligt eller överbelastat.

10.9 VVS-installationer och våtutrymmen

VVS-installationer och arbete i våtutrymmen ska vara fackmässigt utförda enligt materialleverantörens typgodkända anvisningar och enligt gällande branschregler.

Arbetet ska utföras av utbildad personal med certifikat/utbildningsbevis för den aktuella installationen och det aktuella materialet. Av protokollet från egenkontrollen ska framgå att provtryckning och andra av myndighet, branschorganisation eller materialleverantör, föreskrivna kontroller genomförts på ett korrekt sätt.

10.10 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Om säkerhetsföreskrift inte följts görs ett avdrag från den ersättning som annars hade betalats ur försäkringen. Avdrag görs även från ersättning till annan försäkrad än den som inte följt föreskriften. Avdraget kan ökas om särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter. Avdraget kan minskas eller helt tas bort om:

- det kan antas att skada skulle ha inträffat även om föreskriften följts. Ersättning betalas då för den skada som kan antas skulle ha inträffat även om föreskriften följts.
- det kan visas att ingen av dem som anges i 10.2 har varit försumlig.
- särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

10.10.1 Programvara och datainformation

Avdrag görs med 80% om säkerhetsföreskrifterna inte har följts.

10.10.2 Heta arbeten

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 SEK och högst 400 000 SEK, om säkerhetsföreskrifterna inte har följts.

10.10.3 Stöld och inbrott

Avdrag görs med 80% om egendomen inte har hållits under uppsikt, eller om inbrottskydd saknas eller inte är aktiverat genom till exempel låsning eller på annat sätt.

Vid transport görs avdrag görs med 50%, dock lägst 0,5 pbb om fordonet inte varit larmat eller i det fall larmet inte varit aktiverat vid skadetillfället.

Vid förvaring av hjälpmedel som är datorer görs avdrag med 10 000 SEK om datorn inte särskilt skyddats enligt säkerhetsföreskrifterna.

10.10.4 Hantering av nyckel, kod och pinkod

Avdrag görs med 80% om nyckel inte hanterats enligt säkerhetsföreskrifterna. Om säkerhetsföreskrifterna inte har följts beträffande märkning av nyckel samt låsändring görs ett avdrag med 20% dock lägst 20 000 SEK och högst 400 000 SEK.

10.10.5 VVS-installationer och våtutrymmen

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 SEK och högst 400 000 SEK, om säkerhetsföreskrifterna inte har följts.

10.10.6 Övriga säkerhetsföreskrifter

Avdrag görs med 20 %, dock lägst 20 000 SEK och högst 400 000 SEK, om övriga säkerhetsföreskrifter inte har följts.

10.10.7 Programvara och datainformation

Förvaring av programvara och licensbevis

Originalexemplar av programvara ska förvaras på sådant sätt att inte exemplaret och installerade program kan skadas vid samma tillfälle. Detta medför att exemplaret och installerat program ska förvaras i skilda byggnader. Om det finns ett licensbevis till programvara, kan som alternativ i stället licensbevis och originalexemplar av programvara förvaras åtskilda enligt föregående stycke.

Rutiner för säkerhetskopiering

Säkerhetskopia av modifierad programvara och datainformation ska framställas dagligen under arbetsdag. Säkerhetskopia ska vara korrekt och funktionsduglig.

Förvaring av säkerhetskopiering

Säkerhetskopia av modifierad programvara och datainformation ska förvaras skild från originalet på sådant sätt att original och kopia inte kan skadas vid samma skadetillfälle. Detta medför att original och säkerhetskopia ska förvaras i skilda byggnader.

Integritetsskyddsmyndigheten (tidigare Datainspektionen) med flera myndigheter

Det åligger den försäkrade att följa av Integritetsskyddsmyndigheten (tidigare Datainspektionen) eller annan tillsynsmyndighet meddelade förordningar och föreskrifter.

10.10.8 Övriga säkerhetsföreskrifter

Avdrag görs med 20% dock lägst 20 000 SEK och högst 400 000 SEK, om övriga säkerhetsföreskrifter inte har följts.

11 Åtgärder vid skada

11.1 Räddningsplikt

Den försäkrade och dennes anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen ska efter förmåga:

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- begränsa skada som redan inträffat
- snarast möjligt omhänderta och skydda skadad och oskadad egendom
- bevara den rätt försäkringsgivaren kan ha mot den som är ersättningskyldig med anledning av skadan.

11.2 Påföljd när räddningsplikt inte fullgörs

Om den försäkrade uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet inte fullgör sin räddningsplikt och detta medför skada för försäkringsgivaren, får försäkringsgivare göra ett skäligen avdrag på den ersättning som annars skulle ha lämnats.

Detsamma gäller om den försäkrade åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skada skulle inträffa.

Om den försäkrade efter det att skada inträffat avstått från sin rätt till ersättning från den som är ersättningskyldig med anledning av skadan, begränsas försäkringsgivaens ersättningskyldighet gentemot den försäkrade i motsvarande mån och redan utgiven försäkringsersättning ska återbetalas till försäkringsgivaren.

Den försäkrade ska:

- så snart som möjligt efter inträffad skada anmäla skadan. Om den ersättningsberättigade har försummat att följa bestämmelsen om att anmäla skada och detta har medfört skada för bolaget, kan den ersättning som annars skulle ha betalats, sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Se även försäkringsvillkoret allmänna avtalsbestämmelser WI00 vad gäller reglerna om preskription.
- vid stöld, inbrott, rån eller överfall snarast polisanmäla händelsen och skicka anmälan till försäkringsgivaren
- specificera sitt ersättningskrav och på begäran lämna förteckning över försäkrad egendom, skadad och oskadad med uppgift om varje föremåls värde före och efter skadan
- bistå försäkringsgivaren vid skadeutredningen och på anmodan styrka ersättningskravet, tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma försäkringsgivarens ansvarighet och ersättningens storlek.

12 Ersättningsanspråk

Anspråk på försäkringsersättning ska framställas till bolaget så snart som möjligt. I övrigt gäller reglerna kring preskription och preklusion enligt allmänna avtalsbestämmelser WI00.

13 Besiktning av skada

Försäkringsgivaren har rätt att låta besiktiga skada samt att, innan åtgärder vidtas, utfärda anvisningar för reparation och tillvaratagande av skadad egendom. Den försäkrade är skyldig att följa försäkringsgivarens anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering. Vid beställning ska försäkringstagaren vara beställare.

Underlåter den försäkrade sina skyldigheter enligt föregående stycke är försäkringsgivarens ansvarighet begränsad till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts.

14 Skadevärderings- och skadeersättningsregler

14.1 Skadevärderingsregler

Arbeten återställs

Om återställande sker värderas skadan till kostnaden för att utan dröjsmål återställa arbeten med användande av rationella metoder och material. Återställande måste ske utan dröjsmål, dock senast inom två år från skadedagen. Med återställande avses reparation eller anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål. Om föremålet minskat i värde genom ålder, slitage och modernitet med mer än halva återanskaffningsvärdet vid skadetillfället, värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till det på grund av ålder, slitage och modernitet minskade värdet. I skadekostnaden inräknas inte:

- merkostnader som beror på forceringsåtgärder, till exempel reparation där arbetet utförs på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel
- den värdeminskning som föremålet efter reparation möjligen kan
- anses ha undergått genom skadan
- den merkostnad som uppstår om återställandet fördröjs av den försäkrade.

Arbeten återställs inte

Återställs inte skadat arbete inom två år värderas skadan till skillnaden mellan arbetets marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Hjälpmedel

För hjälpmedel som återställs värderas skadan till kostnaden för att utan dröjsmål återställa föremålet på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material. Med återställande avses reparation eller anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål inom sex månader från skadedagen. Från återanskaffningsvärdet görs avdrag enligt nedanstående tabell. Avskrivning för värdeminskning är högst 80 %.

Beräkning av marknadsvärdet

Föremål	Vid återställande Antal år utan åldersavdrag från den tidpunkt då föremålet togs i bruk som nyttillverkat	Avdrag per påbörjat år därefter	Om återställande inte sker Avdrag per påbörjat år från den tidpunkt då föremålet togs i bruk som nyttillverkat
Bod, container och ställningar	5 år	10%	10%
Handverktyg och mindre redskap	1 år	20%	20%
Eldrivna verktyg och maskiner	1 år	20%	20%
Motordrivna maskiner t.ex. kompressor, byggverk och hiss	1 år	10%	10%
Duk i plasthall och tält	1 år	15%	15%
Övriga föremål	5 år	10%	10%

Hjälpmedel som är datorer

Vid skada på dator värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till skillnaden mellan datorns värde omedelbart före och omedelbart efter skadan. Datorns värde omedelbart före skadan fastställs enligt en schablonmässig värdering enligt vad som framgår av nedanstående tabell. Vid återställande av dator ersätts 100 % av installationskostnaden.

Dators ålder i månader från den tidpunkt då föremålet tog i bruk som nyttillverkat	Ersättning i procent av inköpspriset
0 till 6 år	100
7 – 11 år	80
12 – 17 år	60
18 – 35 år	40
36 – 54 år	20
54 år eller mer	10

Vissa andra föremål

Vid skada på motordrivna fordon och släpfordon samt fast monterad utrustning på eller i dessa fordon, värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till marknadsvärdet. Avskrivning för värdeminskningen är högst 80 %.

Maskinerier som inte återställs

Återställs inte skadat föremål värderas skadan till skillnaden mellan föremålets marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Arbetsstagares egendom

Skadan värderas efter de regler som gäller för respektive objekttyp om egendomen hade tillhört den försäkrade.

Kunders egendom

Skadan värderas efter de regler som gäller för respektive objekttyp om egendomen hade tillhört den försäkrade.

Lagrad information

Skadan värderas till skäligen kostnader för att återställa informationen inom två år från skadedagen.

Värdehandlingar

Skadan värderas till de kostnader som inom två år från skadedagen läggs ned för att återställa eller återanskaffa värdehandlingar.

15 Skadersättningsregler

Försäkringsgivaren betalar skada värderad enligt punkterna under rubriken Skadevärderingsregler, dock högst med försäkringsbeloppet vid helvärdes- och förstariskförsäkring.

15.1 Röjningskostnad

Ersättning betalas för kostnad för nödvändig rivning, röjning, borttransport, destruktion och deponering av försäkrad egendom efter sådan skada som omfattas av försäkringen under förutsättning att kostnaden uppkommer inom ett år från skadetillfället.

Ersättning lämnas med högst 1 200 000 SEK. Avtal kan träffas om högre försäkringsbelopp, vilket då anges i försäkringsbrevet.

Vid förstariskförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för röjningskostnad och egendomsskada till försäkringsbeloppet.

15.2 Räddningskostnad

Ersättning betalas för den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt punkten Räddningsplikt om skadan omfattas eller skulle kunna ha omfattats av försäkringen och att kostnaderna med hänsyn till omständigheterna är skäligen.

I samband med sådan egendomsskada som omfattas av försäkringen betalas även ersättning för egendomsskada som uppkommer genom att försäkrad egendom vid skälig räddningsåtgärd skadas, förkommer eller stjäls. Ersättning betalas dock inte om kompensation kan erhållas från annat håll.

Vid förstarisikförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad och egendomsskada till försäkringsbeloppet.

15.3 Merkostnader för forceringsåtgärder

I samband med ersättningsbar skada på arbeten eller hjälpmedel enligt detta försäkringsvillkor lämnas även ersättning, till ett begränsat försäkringsbelopp, för nödvändiga och skäliga merkostnader som beror på att forceringsåtgärder måste göras för att återställa skadan. Detta gäller under förutsättning att den försäkrade inte kan åberopa rätt till tidsförlängning enligt branschavtal eller motsvarande individuellt avtal. Med merkostnad för forceringsåtgärder anses kostnader för extra arbeten utöver ordinarie arbetstid, fördyrade transporter samt hyra hjälpmedel för att ersätta skadade hjälpmedel. Merkostnad som inte avser återställande av skada inräknas inte.

15.4 Kostnader som inte ersätts

Kostnader för att framställa krav

Ersättning betalas inte för den försäkrades kostnader för att framställa krav till försäkringsgivaren och medverka i försäkringsgivarens utredning av skadan. Således ersätts inte till exempel kostnader avseende nedlagd tid för att anmäla skadan till polisen, att inventera skadans omfattning, att delta i möten med hantverkare och representanter för försäkringsgivaren och att återanskaffa skadad egendom.

Övriga kostnader

Ersättning betalas inte heller för den försäkrades kostnad för utomstående experter såsom ekonomer, jurister eller tekniker.

15.5 Underförsäkring

Helvärdesförsäkring

Om försäkringsbeloppet vid skadetillfället understiger försäkringsvärdet föreligger underförsäkring och ersättning betalas endast för så stor del av skadan som försäkringsbeloppet utgör av försäkringsvärdet, dock högst med försäkringsbeloppet.

Vid skada på arbeten under garantitiden betalas ersättning upp till gällande försäkringsbelopp för arbeten utan tillämpning av bestämmelsen om underförsäkring. Detta gäller under förutsättning att arbeten varit rätt försäkrade under entreprenadtiden.

Förstariskförsäkring

Ersättning betalas enligt gällande skadeersättningsregler upp till försäkringsbeloppet utan att underförsäkring åberopas. Anges i försäkringsbrevet utöver förstariskbeloppet även ett försäkringsvärde (helvärde) och detta värde vid skadetillfället är lägre än det verkliga försäkringsvärdet föreligger underförsäkring. Ersättning betalas då endast med så stor del av skadan som svarar mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats med hänsyn till försäkringsvärdet vid skadetillfället, dock högst med försäkringsbeloppet.

Garanti mot underförsäkring

Vid skada på arbeten och hjälpmedel betalas ersättning upp till försäkringsbeloppet utan tillämpning av bestämmelser om underförsäkring. Detta gäller, om försäkringsbeloppet vid försäkringsårets början:

- för arbeten motsvarar det beräknade, med hänsyn till vid beräkningstillfället kända omständigheter och förhållanden, högsta värdet för arbeten på ett och samma arbetsområde i färdigt skick inklusive den av beställaren tillhandahållen egendom och arbetsprestationer
- för hjälpmedel minst motsvarar återanskaffningsvärdet.

Om försäkringsbeloppet ändras under försäkringsåret gäller garantin mot underförsäkring från tidpunkten för ändringen.

Röjnings- och räddningskostnad vid underförsäkring

Vid underförsäkring betalas röjnings- och räddningskostnader i samma proportion som egendomsskadan.

15.6 Skadeersättningsregler i övrigt

Entreprenadavtalets regler ska gälla beträffande den försäkrades rätt att återställa skadat arbete. Försäkringsgivaren har rätt att i stället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahålla annan likvärdig egendom.

Försäkringsgivaren är inte skyldigt att ta hand om skadad egendom men har rätt att efter att ha lämnat ersättning för den skadade egendomen helt eller delvis överta äganderätten till denna. Kommer egendom för vilken ersättning betalats till rätta ska egendomen snarast ställas till försäkringsgivarens förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar erhållen ersättning.

15.7 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger denne.

Den del av ersättningen som den försäkrade har rätt till först när försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade visat att så skett. Om myndighets förbud att återuppföra skadad byggnad överklagats och försäkringsgivaren på grund av detta väntat med att betala ut ersättning, ska ersättningen betalas senast en månad efter det att försäkringsgivaren fått kännedom om att överklagandet inte medfört ändring.

Om polisutredning eller värdering av skiljemän avvaktas ska ersättning betalas senast en månad efter det att försäkringsgivaren fått utredningen eller värderingen.

15.8 Ränta

Om skadeersättning betalas senare än vad som framgår av punkten Tidpunkt för betalning av ersättning, betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljemannavärdering betalas ränta enligt Riksbankens referensränta.

Om återställande sker efter det att ersättning betalats för den skadade egendomens marknadsvärde minskas skadeersättningen med den ränta som belöper sig på marknadsvärdeersättningen under tiden till dess att återställande sker. Ränta beräknas enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om den understiger 500 SEK.

Entreprenadförsäkring – Ansvar

16 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för den försäkrade och dennes arbetstagare, i egenskap av entreprenör eller montör, för skada orsakad i tjänsten i sådan entreprenadverksamhet som anges i försäkringsbrevet.

17 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för ersättningsbar skada som inträffar under den tid som försäkringen är i kraft.

Vid miljöskada som består i eller är en följd av förändring av grundvattennivån som orsakas av markarbete i enlighet med detta villkor, gäller försäkringen för skada som inträffar inom två år efter utförandet av markarbetet.

18 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för arbeten som utförs inom Norden om inte annat anges i försäkringsbrevet.

19 Vad försäkringen gäller för

19.1 Försäkringens omfattning

Sak- och personskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet:

- enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler (produktansvar och ansvar för miljöskada inkluderat),
- enligt allmänna bestämmelser utgivna av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde, om dessa har avtalats.
- som följer av samordningsansvaret enligt 3 kap 7 § arbetsmiljölagen och som den försäkrade enligt avtal övertagit från byggherren.

Ren förmögenhetsskada

Försäkringen omfattar även skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada för vilken den försäkrade kan bli ansvarig enligt:

- Miljöbalken eller andra grannelagsrättsliga regler om skadan upp kommer plötsligt och oförutsett eller beror på att fel tillfälligt begås av den försäkrade i egenskap av entreprenör.
- Allmänna bestämmelser för småhusentreprenader ABS 18 punkt 20 och Konsumenttjänstlagen (1985:716) §§ 31–35. Försäkringen gäller dock inte för kostnad som är en följd av försening i leverans.

Med miljöskada i detta villkor avses såväl person- och sakskada som ren förmögenhetsskada enligt miljöbalken (1998:808) eller andra grannelagsrättsliga regler.

Miljöskada genom markarbete som består i eller är en följd av förändring av grundvattennivån, dock endast om följande förutsättningar är uppfyllda:

- att skadan plötsligt och oförutsett inträffar inom två år efter utförandet av markarbetet.
- att nödvändiga undersökningar utförts för att före markarbetets genomförande fastställa grundvattennivån.
- att under markarbetets gång grundvattennivåns förändringar följts samt nödvändiga åtgärder för att förebygga skada vidtagits.

Omhändertagen egendom

Försäkringen gäller, med ett begränsat försäkringsbelopp och försäkringskydd, för skada på omhändertagen egendom.

Försäkringen gäller dock inte för skada på egendom som den försäkrade eller annan för hans räkning:

- Hyr, leasar, lånar eller nyttjar.
- Motordrivna fordon, luftfartyg, skepp eller båtar som den försäkrade eller någon annan som denne ansvarar för har omhändertagit, lånat eller annars nyttjat.
- Uppför eller nedmonterar om egendomen ingår i byggnadsverk eller broar.
- På grund av särskilt åtagande yrkesmässigt lyfter, transporterar eller förvarar.
- Omhändertar för att i serie tillverka, bearbeta eller montera, såvida inte skada drabbar enstaka exemplar.
- Omhänderhar för försäljning.

Försäkringen gäller inte heller för skada på sådan egendom, som är angiven ovan, inträffar sedan egendomen avlämnats eller återlämnats.

Nyckelförlust

Försäkringen ersätter, med ett begränsat försäkringsbelopp, skälig kostnad för ändring eller, om så erfordras, byte av lås i fastigheter inom Sverige i samband med att omhändertagen nyckel har förkommit. Detta gäller under förutsättning att den försäkrade är skyldig att svara för sådan kostnad och att den inte kan ersättas genom annan, av den försäkrade eller av dennes underentreprenör tecknad försäkring.

Kontrollansvar enligt Plan- och Bygglagen

Försäkringen omfattar den skadeståndsskyldighet kan åläggas anställd hos den försäkrade i egenskap av kontrollansvarig.

20 Vad försäkringen inte gäller för – Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser WI00 samt undantagen i försäkringsvillkoret för Kombinerad Företagsförsäkring WIN01-1

20.1 Försäkringen omfattar inte

Byggherreansvar och annan försäkring

Försäkringen gäller inte för skada:

- för vilken den försäkrade kan bli ansvarig i egenskap av byggherre eller när den försäkrade övertagit byggherreansvaret.
- till följd av verksamhet på egen fastighet.

Arbetsskador

Försäkringen gäller inte för arbetsskador som helt eller delvis kan ersättas genom arbetsskadeförsäkring, socialförsäkring, annan gällande försäkring eller ersättningsform. Dock gäller försäkringen om regress kan utövas.

Räddningskostnad

Försäkringen gäller inte för kostnader för skydds- och förstärkningsåtgärder – inte heller om åtgärderna vidtagits under arbetets gång – som kan anses nödvändiga med hänsyn till arbetets art och omfattning eller riskerna för skada på omgivningen.

Radon

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har samband med radon.

Uppsåt, grov vårdslöshet och risktagande

Försäkringen gäller inte för skada som till någon del orsakats med uppsåt av den försäkrades företagsledning eller arbetsledning.

Försäkringen gäller inte för skada orsakad under självorsakad berusning eller annan drogpåverkan om arbetsledning eller företagsledning hos den försäkrade med stor sannolikhet haft kännedom om berusningen.

Försäkringen gäller inte heller för skada som uppkommer under sådana omständigheter, att det för den försäkrades företagsledning eller arbetsledning borde ha stått klart att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa och som de skäligen hade kunnat förhindra.

Böter, viten, straffskadestånd

Försäkringen omfattar inte böter, vite, straffavgift, sanktionsavgift eller straffskadestånd (punitive damages) eller annan liknande ersättning med karaktär av straffskadestånd.

Särskilt åtagande

Försäkringen gäller inte för skada som försäkrad eller någon för vilken han svarar genom särskilt avtal åtagit sig att ersätta utöver gällande skadeståndsrätt eller försäkrat avtal.

Försening

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med försening orsakad av den försäkrade.

Rådgivande verksamhet

Försäkringen gäller inte för skada till följd av fel eller försummelse i samband med konsultuppdrag.

Dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skadeståndsskyldighet vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med genombrott av dammbyggnad för magasinering av vatten.

Putsad, oventilerad träregelväggkonstruktion

Försäkringen gäller inte för skada på putsad, oventilerad träregelväggkonstruktion som uppkommer under ansvarstiden efter försäkrad garantitids utgång samt följskada som uppstår på grund av sådan väggkonstruktion.

21 Försäkringsbelopp

21.1 Person- och sakskada

Försäkringsbeloppen som anges i försäkringsbrevet är den högsta sammanlagda ersättning som betalas ur försäkringen. Försäkringsgivarens åtagande att betala skadestånd inklusive ränta, utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljemanna- och räddningskostnader är vid varje skada begränsat till dessa belopp om inte annat angivits i försäkringsbrevet.

De försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet är gemensamma för hela försäkringen. I samma skada kan endast ett försäkringsbelopp utnyttjas och det är det högsta försäkringsbeloppet som är tillämpligt för den aktuella skadan.

Ersättningen är vid serieskada begränsad till ett försäkringsbelopp, nämligen det för en skada angivna försäkringsbeloppet som gäller då den första skadan inträffade.

21.2 Begränsade försäkringsbelopp

Miljöskada

Vid skadeståndsskyldighet för miljöskada är försäkringsbeloppet begränsat till:

- sak- och personskada 10 000 000 SEK per skada och maximalt per försäkringsår.
- ren förmögenhetsskada 2 000 000 SEK per skada och maximalt per försäkringsår.

Ren förmögenhetsskada

Försäkringsbeloppet är begränsat till 2 000 000 SEK per skada samt maximalt för samtliga skador per försäkringsår.

Omhändertagen egendom och nyckelförlust

Försäkringsbeloppet är begränsat till 2 000 000 SEK per skada och till maximalt 5 000 000 SEK för samtliga skador som har inträffat under samma försäkringsår. Vid nyckelförlust är försäkringsbeloppet begränsat till 500 000 SEK per skada och maximalt 1 000 000 SEK för samtliga skador som har inträffat under samma försäkringsår.

Skada vid transport eller lyft

Försäkringsgivarens ersättningskyldighet vid skada på egendom som transporteras eller lyfts är begränsad till SEK 500 000 per skada och maximalt per försäkringsår.

Kontrollansvar enligt Plan- och Bygglagen (PBL)

Försäkringsbeloppet är begränsat till 2 000 000 SEK per skada samt maximalt för samtliga skador per försäkringsår.

22 Säkerhetsföreskrifter

Utöver säkerhetsföreskrifterna i allmänt villkor för ansvarsförsäkring samt Allmänna Avtalsbestämmelser ska den försäkrade iaktta att:

- markarbete skall anpassas till förhållandena på platsen, samt till byggnader, anläggningar och annan egendom i omgivningen
- av myndighet utfärdade bestämmelser, anvisningar och råd efterlevs, till exempel
- regler om polistillstånd samt att Boverkets byggregler (BBR) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter följs.
- tillämplig nationell standard avseende sprängning och annan vibrationsalstrande verksamhet följs.

22.1 Besiktning och dokumentation

Vid risk för markskakning skall den försäkrade iaktta följande krav på besiktning och dokumentation:

- Vibrationsmätningar skall utföras och protokollföras.
- Vid sprängning skall sprängjournal föras över varje salva. I sprängjournalen skall antecknas tidpunkt för sprängningen, tekniska data om sprängningen, bland annat uppgifter om laddningsmängder, antal borrhål, sprängkapselintervall och tändföljd.
- Innan markarbete påbörjas ska besiktning ske av den egendom i omgivningen som, med hänsyn till bland annat grundförhållandena, byggnaders konstruktion och arbetets utförande, enligt sakkunnig erfarenhet löper risk att skadas. Även röktrycksprovning av skorstensstock skall utföras.
- Efter markarbetets avslutande skall egendomen utan dröjsmål besiktigas /provtryckas.
- Besiktning och provtryckning skall utföras av särskilt anlitad och behörig person som även skall upprätta protokoll över befintliga skador och brister innan markarbetet samt skador efter utfört markarbete.

22.2 Hantering av nycklar

Vid nyckelförlust ska polisanmälan ske och kopia lämnas till försäkringsgivaren eller dess företrädare. Nyckel som har omhändertagits skall förvaras inlåst under den tid som inte är arbetstid.

Ersättning betalas inte:

- om nyckeln var märkt med namn eller adress i klartext eller om det på annat sätt med lätthet gick att identifiera till vilket lås, objekt eller till vilken fastighet nyckeln hörde.
- vid stöld ur olåst bil.

22.3 VVS-installationer och arbeten i våtutrymmen

VVS-installationer och arbete i våtutrymmen ska vara fackmässigt utförda enligt materialleverantörens typgodkända anvisningar och enligt gällande branschregler.

Arbetet ska utföras av utbildad personal med certifikat/utbildningsbevis för den aktuella installationen och det aktuella materialet. Av protokollet från egenkontrollen ska framgå att provtryckning och andra av myndighet, branschorganisation eller materialleverantör föreskrivna kontroller genomförts på ett korrekt sätt.

22.4 Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna

Den försäkrade svarar gentemot försäkringsgivaren för att säkerhetsföreskrifterna följs av:

- den försäkrades företagsledning
- anställda hos den försäkrade
- entreprenörer, konsulter och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade
- annan som har att tillse att föreskriften följs.

22.5 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Om säkerhetsföreskrift inte följts görs ett avdrag från den ersättning som annars hade betalats ur försäkringen. Avdrag görs även från ersättning till annan försäkrad än den som inte följt föreskriften. Avdraget kan ökas om särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter. Avdraget kan minskas eller helt tas bort om:

- det kan antas att skada skulle ha inträffat även om föreskriften följts. Ersättning betalas då för den skada som kan antas skulle ha inträffat även om föreskriften följts.
- det kan visas att ingen av dem som anges i punkt 22.4 har varit försumlig.
- särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift vid VVS-installationer och arbete i våtutrymmen

Avdrag görs med 30%, dock lägst 20 000 SEK och högst 400 000 SEK, om säkerhetsföreskrifterna inte har följts.

23 Definitioner

Arbetstagare/Anställd

- Fysisk person som utför arbetsuppgifter i försäkrads ordinarie verksamhet om ersättning för dennes Fysisk person som utför arbetsuppgifter i den försäkrades ordinarie verksamhet om ersättning för dennes arbete utgår från den försäkrade.
- Studerande som praktiserar hos den försäkrade.
- Styrelseledamot, dock endast i samband med utövande av tjänst eller annat ideellt uppdrag hos den försäkrade.
- Fysisk person som tillfälligt arbetar hos den försäkrade och som har tillhandahållits av arbetsförmedling eller liknande förmedling och som utför arbetsuppgifter som normalt utförs av anställda.

Arbeten

Egendom och arbetsprestationer samt egendom av förbrukningskaraktär som ingår i den försäkrades avtalade åtagande eller utförande i egen regi. När försäkrat avtal så föreskriver ingår i arbeten även egendom och arbetsprestationer som beställaren tillhandahåller.

Till arbeten räknas inte befintlig egendom som berörs av åtgärd för fullgörande av avtalat åtagande och/eller hjälpmedel.

Arbetsområde

Den eller de platser till vilken egendom och material ska levereras eller där arbeten ska utföras av den försäkrade för utförande av entreprenaden. Till arbetsområde räknas inte den försäkrades stadigvarande försäkringsställen såsom kontor, verkstäder eller förråd.

Arbetsskada

Arbetsolycksfall, olycksfall på väg till och från arbetet samt arbetssjukdom.

Arbetstagares egendom

Personlig lösegendom som kan försäkras i en hemförsäkring enligt standardvillkor.

Byggherre

Den ägare eller brukare av fastighet för vars räkning entreprenad utförs.

Byggnad

Byggnad och sådan egendom som hör till byggnad enl. 2 kap. 2 § jordabalken och som lyder:

Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd, om det är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel. I enlighet med vad som sägs i första stycket hör där jämte i regel till byggnad, såvitt angår:

1. bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling.
2. butiklokal: hylla, disk och skyltfönsteranordning.
3. samlingslokal: estrad och sittplatsanordning.
4. ekonomibygnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning.
5. fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri.

Reservdel och dubblett till föremål som avses i första eller andra stycket, hör inte till byggnaden.

Till byggnad räknas även:

- sopsugningsanläggning
- oljetank och bränsle inom fastigheten avsedda för försäkrad byggnads uppvärmning
- ledningar och utrustning för data-, tele- och TV-kommunikation.

Entreprenadverksamhet

- byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten avsedda för byggnads stadigvarande bruk
- montage av mekanisk eller elektrisk utrustning som inte är avsedd för byggnads stadigvarande bruk.

Fel

När arbeten eller del därav inte utförts eller inte utförts kontraktensligt.

Garantitid

Entreprenörens ansvarstid efter arbetets avlämnande eller övertagande och som omfattas av försäkringen.

Hjälpmedel

Egendom som inte är av förbrukningskaraktär och som erfordras för utförande av entreprenadverksamhet.

Lagrad information

Datainformation

Information som lagras på band, cd, dvd, diskett eller USB-minne.

Ritningar och arkivalier

Originalritningar och andra originalhandlingar t.ex. manuskript, bokföringsböcker, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm, tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande.

Markarbete

Med markarbete avses sprängningsarbete och annat arbete i mark eller grund såsom schaktning, pålning, packning, spontning eller grävning.

Miljöskada

- förorening eller annan inverkan på vattendrag, sjö eller annat vattenområde, grundvatten, luft samt mark
- ändring av grundvattennivån
- buller, skakning, värme, lukt eller ljus
- fukt eller kondens • översvämning i samband med nederbörd
- annan liknande störning.

Prisbasbelopp

Det prisbasbelopp som fastställs enligt lagen om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade. Vid beräkning av självrisk uttryckt i basbelopp avrundas självrisken nedåt till närmaste 100-tal kronor. Andra belopp uttryckta i basbelopp avrundas uppåt till närmaste 100-tal kronor.

Ren förmögenhetsskada

Ekonomisk skada som inte har samband med person- eller sakskada.

Rådgivning

- lämnande av råd och anvisningar
- utförande av utredningar, beräkningar, ritningar, beskrivningar etc
- projektledning
- material- och byggnadskontroll samt besiktningar.

Svensk standard

- värdevalv, värdeskåp och servicebox enligt SIS 837501, SS 3000, SS 3150 och SS-EN 1143-1
- kontantautomat enligt SS 3495 eller SS-EN 1143-1
- deponeringsskåp enligt SS-EN 1143-1
- säkerhetsskåp och stöldskyddsskåp enligt SS 3492
- kassaskåp enligt SS 3493.

Transport

Transporten börjar gälla då egendomen lämnar förvaringsplatsen för upplastning på transportfordonet på den ort där transporten börjar samt fortsätter att gälla under transporten och den lastning, omlastning och lossning som sammanhänger med transporten. Transporten upphör att gälla då egendomen placerats på avsedd plats.

Väsentligt fel

Sådant fel som anges i kommentaren till AB 04/ABT 06 kapitel 5 § 6, 1–5 st. Har parterna kommit överens om annan definition, beloppsmässig eller annan, är denna inte bindande för försäkringsgivaren.